

Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 13-15.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12064>.

5. Єгіазарян А. С. Умови праці та фактори їх формування // Перспективна техніка і технології – 2021 : матеріали XVII міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених, аспірантів і студентів, 21-23 вересня 2021 р., м. Миколаїв. Т. 1 / Міністерство освіти і науки України ; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 40-43.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10402>.

*Науковий керівник: Вячеслав Курепін,
канд.екон.наук, доцент кафедри методики професійного навчання*

ДОТРИМАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРАВ: ПОЗИЦІЯ ГРОМАДЯН

*Прясова Наталія,
здобувач вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»,
Миколаївський національний аграрний університет*

Угода про асоціацію з ЄС вимагає від України реформування екологічної політики та забезпечення екологічних прав громадян. Екологічні проблеми, які в останні роки постійно виникають на території нашої держави, мають прямий вплив на якість життя громадян в Україні.

Кожна свідома особистість має бажання жити і функціонувати в чистому навколишньому середовищі. Для виконання цього бажання повинна діяти концепція співвідношення свідомості і буття. Життєва потреба існувати та народжувати дітей в не забрудненому сміттям та відходами діяльності людини, шкідливими викидами у навколишнє природне середовище спонукає українських громадян на підвищення рівня екологічної свідомості та самосвідомості.

Кожен з українців має свою думку про особисту роль щодо охорони довкілля. Але більшість впевнено стверджують, що можуть особисто відігравати роль в охороні довкілля [1], ще частка українців вважає, що повинна більше робити для охорони довкілля, чим зараз. Разом з тим, відмічається порушення екологічних прав мешканців населених пунктів з боку органів державної влади та місцевого самоврядування.

Українське законодавство, як і міжнародне, визначає три основних демократичних екологічних права:

- доступ громадськості до екологічної інформації;
- участь громадськості у процесі прийняття рішень з питань, що стосуються довкілля;
- доступ громадськості до правосуддя з питань, що стосуються довкілля.

Екологічні права громадян, їх становлення та розвиток є одним із пріоритетів діяльності держави. Яскравим прикладом цього є участь

громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, доступ до інформації тощо.

Відповідно до Конституції України та українського законодавства, кожен з українців має право на безпечне для його життя і здоров'я, навколишнє середовище. Кожен свідомий громадянин може внести пропозиції до змін у нормативно-правових актах, які регулюють стан навколишнього природного середовища. Бути членом та приймати активну участь в об'єднаннях та громадських природоохоронних формуваннях, мати вільний доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища.

В той же час, існують непоодинокі випадки дій або бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо порушення екологічних прав та свобод громадян. Нажаль є безкарні випадки пограбування природних ресурсів України, надання дозволів на забруднення повітря, водойм, ґрунту шкідливими речовинами.

Негативні екологічні наслідки викали в Україні в мирні часи, побільшало їх під час особого стану в нашій державі: бойових дій та артобстрілах значної території [2], це: аномальне маловоддя в річках України; вирубування лісів; лісові природні пожежі; незаконний видобуток бурштину як порушення права виключної власності українського народу; знищення зникаючих видів тварин і рослин та інші екологічні катастрофи; порушення екологічної рівноваги у зв'язку з використанням зброї та знищенням місць перебування диких тварин та птахів [3]. Це прояви порушення екологічних прав та свобод громадян України, частково або повністю спричинені діями або ж бездіяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування, агресією росії проти українського народу.

У стратегічних цілях державної екологічної політики України завжди було визначено: завдання та заходи на поліпшення екологічної ситуації та підвищення екологічної безпеки; зменшення антропогенного впливу на довкілля, досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища.

Прикро визнавати, що реалізація цілей на практиці державної екологічної політики є дуже низькою, продовжуються втрати біологічного та ландшафтного різноманіття, не досягнуте екологічно збалансоване природокористування, ще недостатній рівень суспільної екологічної свідомості громадян. Від цього навколишнє середовище в Україні перебуває в кризовому стані. Це ствердження підкріплено висновками чисельних досліджень у різних куточках нашої країни: радіологічний фон у деяких населених пунктах вищий, ніж в Чорнобилі; безконтрольні викиди промислових підприємств, автомобілів забруднюють повітря, воду, родючу українську землю [4]. Навіть зелені насадження неспроможні очистити повітря з таким обсягом шкідливих речовин.

Надмірне використання поліетилену та пластикових пляшок є проблемою для України. У прилежних до України водах Чорного моря, річках і озерах України плавають смітєві плями з сміття та пластику. Статистика свідчить, в Україні, кожен восьмий українець нічого не зробив для захисту довкілля.

Кожен повинен почати з самого себе: потрібно відмовитись чи мінімізувати використання пластикових пакетів; сортувати сміття; економити воду (особливо

питну); використовувати альтернативні види енергії (сонячну, вітрову, біоенергетику) [5]; знизити потоки автомобільного транспорту [6]тощо. Екологічні проблеми необхідно вирішувати сьогодні і розпочати потрібно з себе.

Екологічна свідомість та самосвідомість спонукає українців популяризувати стиль здорового та екологічного життя. У містах споживання їжі пластикові трубочки замінюються на паперові, в магазинах поліетиленові пакети – на еко-мішечки. Україні потрібно пройти ще тривалий час до забезпечення чистого екологічного середовища, але для цього потрібні спільні зусилля громадян та самої держави.

Звісно, є екологічні проблеми, які не мають антропогенного чинника, на них неможливо вплинути: повені чи посухи, аномальні коливання температури повітря, атмосферний тиск, магнітні бурі тощо. В той же час, більшість екологічних проблем в Україні може бути вирішена на рівні держави.

Таким чином, основними напрямками політичного курсу України повинні бути реформи у законодавстві, які будуть регулювати захист навколишнього середовища та забезпечення прав громадян України на безпечне для його життя і здоров'я, навколишнє середовище.

Список використаних джерел

1. Курепін В. М. Формування стратегії розвитку екологічно безпечного сільського господарства в Україні // Перлини степового краю : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 25-27 листопада 2020 р. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2020. С. 64-66. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8445>.

2. Піндера М. Екологічна безпека територій у зоні бойових дій // Молодь, наука, бізнес : матеріали Всеукр. інтер.-конф. здоб.вищ.освіти і мол.учених, 5-6 жовтня 2022 р., м. Миколаїв. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 81-83. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11861>.

3. Курепін В. М. Воєнні конфлікти, як глобальні екологічні проблеми суспільства // Педагогічні інновації : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 28-29 квітня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021, С. 156-158. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9296>.

4. Курепін В. М., Іваненко В.С. Використання озоноруйнівних речовин та їх вплив на довкілля // Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 16-17 листопада 2022 р., Миколаїв. Миколаїв : МНАУ, 2022. – С. 42 – 45. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11954>.

5. Курепін В. М., Іваненко В. С. Альтернативні джерела енергії, як захід скорочення антропогенних викидів парникових газів у Миколаївській області // Глобальні ризики у формуванні міжнародної екологічної безпеки. Збережемо джерело життя – воду! [Електронний ресурс] : тези доповідей здобувачів вищої освіти спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та інших учасників освітнього процесу за результатами

тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті до Всесвітнього Дня водних ресурсів, м. Миколаїв, 22 квітня 2020 року. - Миколаїв : МНАУ, 2020. – С. 26-29.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7057>.

6. Машкін І. О. Застосування матеріалів в конструкціях виробничого обладнання // Інформаційно-психологічна та техногенна безпека: історичні аспекти, особливості захисту суспільства та особистості : тези доповідей за результатами тематичного «круглого столу», м. Миколаїв, 9 грудня 2022 р. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 35-37.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12073>.

СТРАТЕГІЇ ОПТИМАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Дідняк Анастасія,
здобувач вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта
(Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції
та харчові технології)»
Миколаївський національний аграрний університет*

У процесі своєї життєдіяльності кожна людина так чи інакше впливає на довкілля, але не всі розуміють, що краще для людини. А аксіома життя проста – чим менший антропогенний вплив на природу, тим краще це і для природи, і для самої людини. У Миколаївській області багато підприємств, які при господарській діяльності у той чи інший спосіб впливають на довкілля. Нажаль не всі цей вплив намагаються мінімізувати.

Ключовими у діяльності будь якого підприємства повинна бути стратегія оптимального використання природних ресурсів, яка налічувала низку програм по застосуванню природозберігаючих та енергоощадних технологій [1], створення якісної та екологічно прийнятної продукції, екологічного поводження з відходами, проведення природоохоронних заходів тощо. Бізнес повинен бути соціально відповідальним, екологічно доцільним щодо збереження навколишнього середовища та небайдужого ставлення до проблем захисту довкілля.

Стратегія розвитку, політика компаній, які працюють з природними ресурсами повинна бути відкрита та прозора, а екологічні ініціативи закликати й інші підприємства до збереження навколишнього середовища. У щорічних соціальних звітах повинні віддзеркалюватися здобутки і досягнення в галузі екології та природокористування.

У Миколаївській області є компанія, яка у своїй багатоплановій діяльності неухильно втілює власний екологічний стандарт. Ціль - популяризація на своєму прикладі екологічно безпечного та відповідального бізнесу, вивчення кращих світових наукових досягнень в галузі збереження довкілля та впровадження їх у свою діяльність. Це компанія «Нібулон», яка має фахівців з охорони